

Miljø-
direktoratet

Motorferdsel i utmark

Føringer for SNO, statistikk, barmarkskjøring, kontroll, dispensasjonsutforming, mv.

Seniorrådgiver Erik Ydse. Motorferdselwebinar
for kommunene i Trøndelag 15. mai 2024

Prop. 1 S 2023–2024

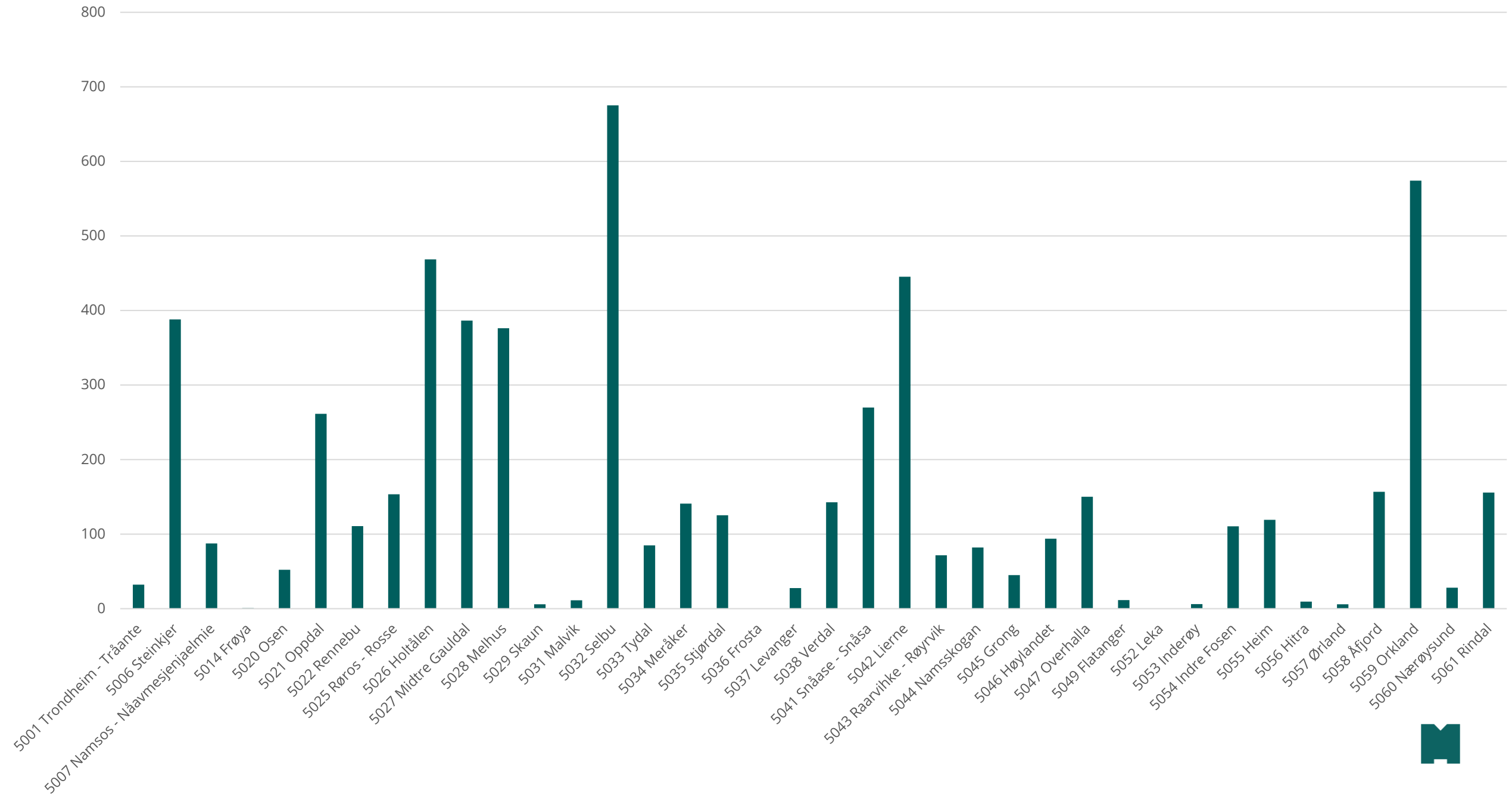
- Omfanget av ulovleg motorferdsel er for høgt.
- Ulovleg motorferdsel er mellom anna ei utfordring for vilt og anna naturmangfald og for friluftslivet. Den forsterka innsatsen frå naturoppsynet knytt til kontroll av lovleg og avdekking av ulovleg motorferdsel vil difor bli vidareført.

Føringer for SNO for 2024

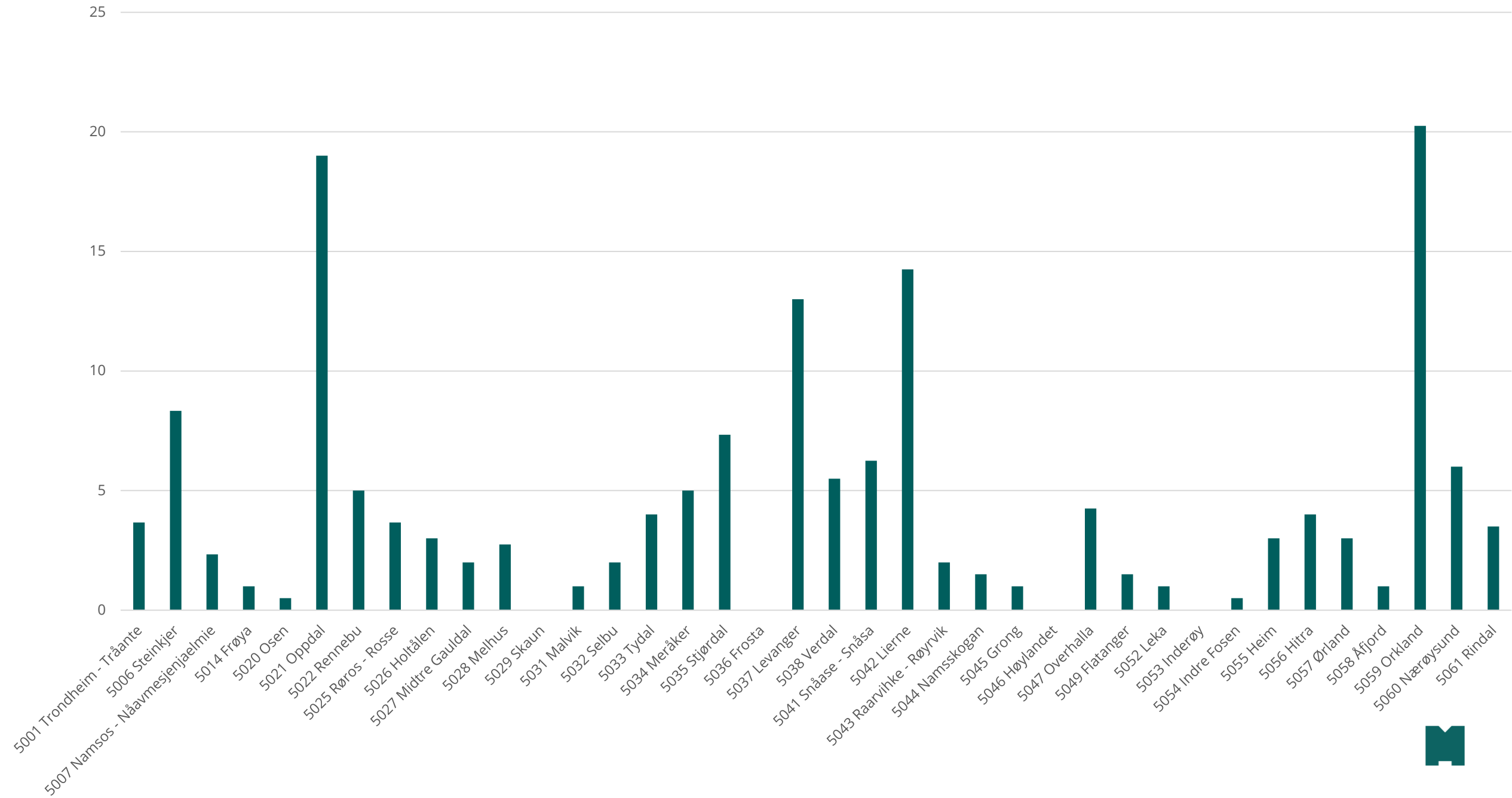
- SNO står for en viktig del av direktoratets utadrettede virksomhet og fronter i mange tilfeller direktoratet ute blant publikum.
- Vårt hovedmandat er uendret, og våre kjerneoppgaver kontroll, oppsyn og rovvilt står fast.
- SNO skal prioritere arbeidet innenfor kjerneoppgavene.
- Kontrollaktiviteten skal være risikobasert.

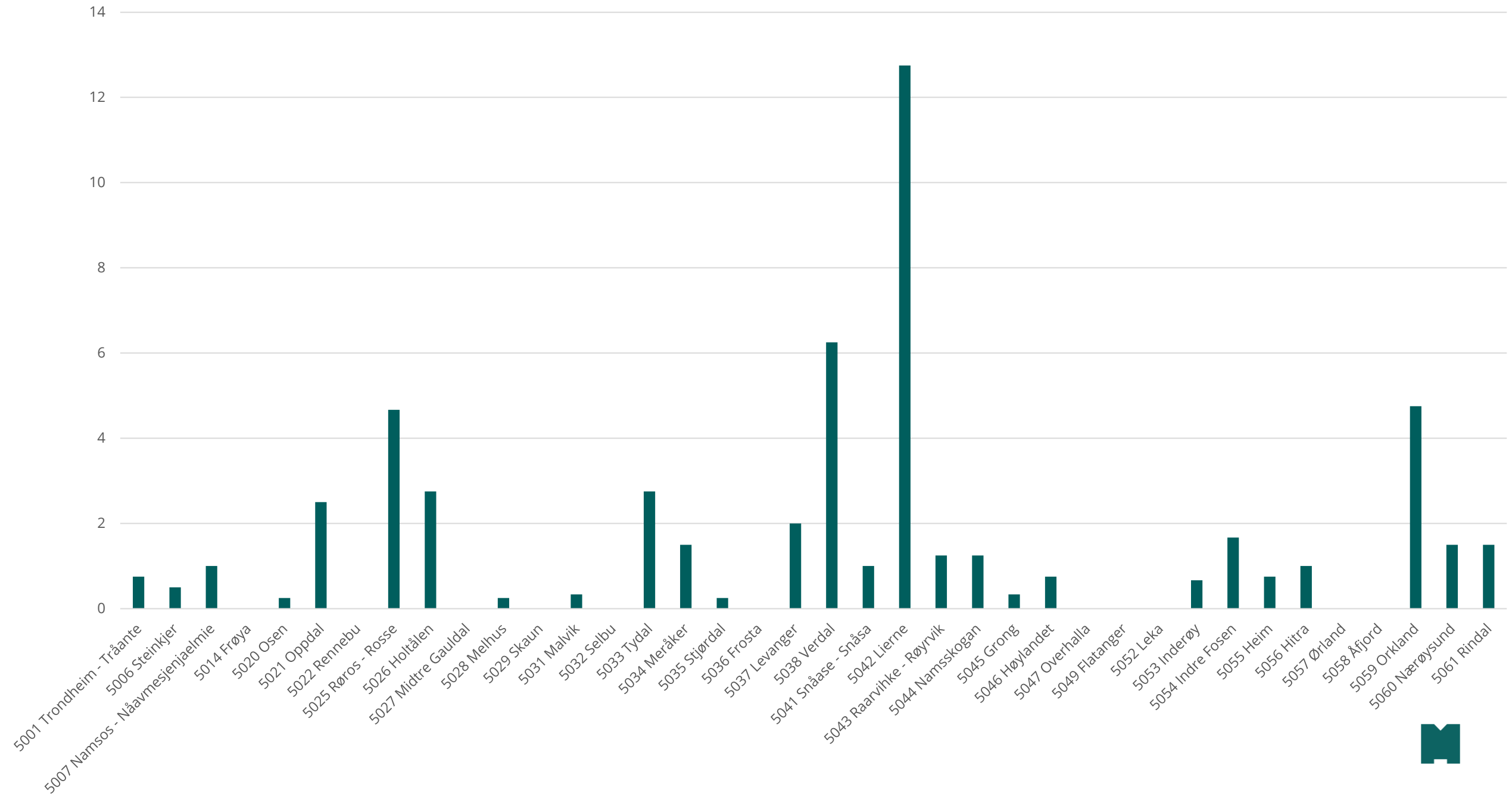
SSB tabell 13112. Gjennomsnitt av gyldige dispensasjoner per 31.12. - 2020 - 2023

SSB tabell 13112. Gjennomsnitt av antall gitte barmarkstillatelser 2020 - 2023

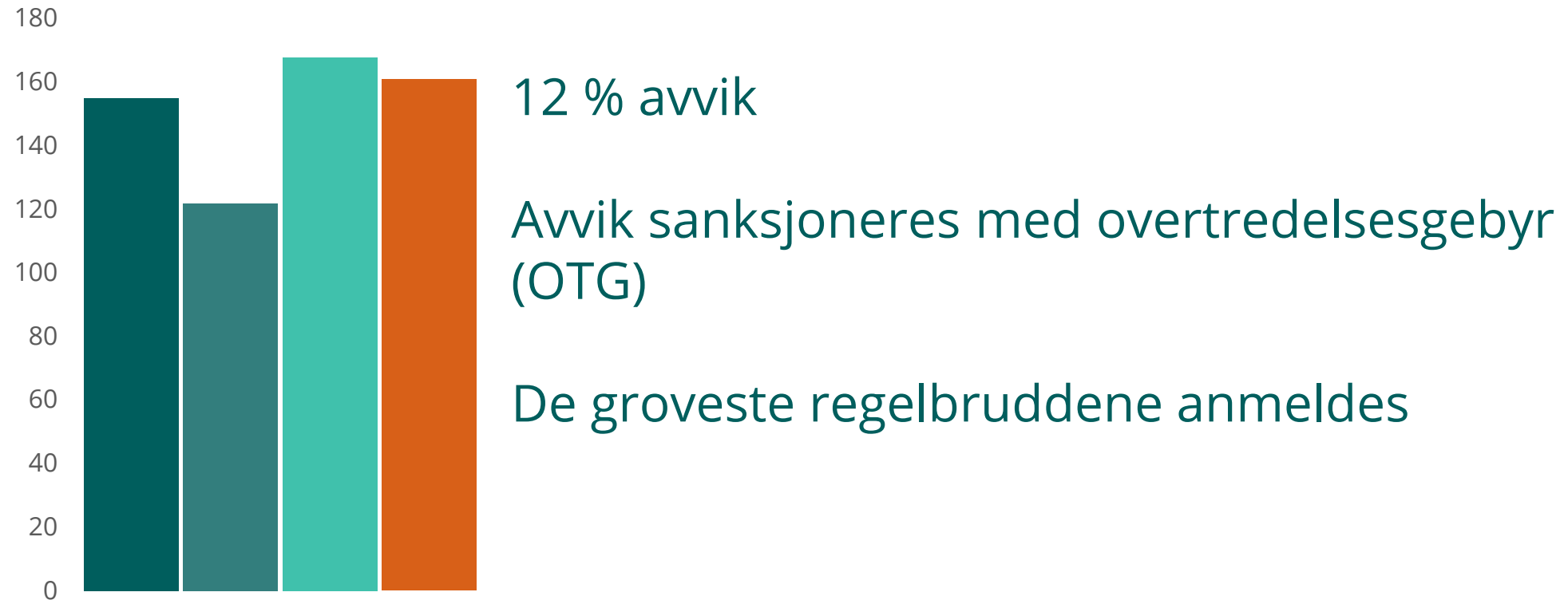
SSB tabell 13112. Gjennomsnitt av antall avslåtte søknader om motorferdsel i utmark 2020 - 2023

Dispensasjoner

- Det følger av bl.a. fvl. § 17 at kommunen må vurdere hver enkelt søknad og sørge for at saken blir tilstrekkelig opplyst.
- Innføring av automatisering av saksbehandling må vurderes i lys av bestemmelsene i personopplysningsloven.
- En dispensasjon er et enkeltvedtak, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer.
- Nml. § 7 første punktum fastslår at §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved offentlig myndighetsutøving.

Kontrollerte og avvik i Trøndelag

FeltApp

FeltApp

REGISTRER

AKTIV SPORING

KART

OVERFØR

START
AKTIVITETSLOGG

DNA-prøve

Ynglelokalitet
jerv besøk

Rovviltobservasjon

Rovviltskade

Fjellrevkontroll

Døde rovdyr

Kontroll av lovverk

Kontroll

Velg lovområde

Viltloven

Naturmangfoldloven

Motorferdselloven

Lakse- og innlandsfiskloven

Motorferdselloven

Velg kontrolloppgave

Snøskuter

Barmark

Annet

Les kontrollinstruks

Barmark

Les kontrollinstruks

STED

☒ Bruk min posisjon

☐ Angi manuelt

Oppdater min posisjon

Vis posisjon i kart

Kontrollopplysninger

Avvik 0

Saksnummer

Annet

Bilder 0

Merknad

Barmark

Avvik 2

☒ Kjørebok

☒ Tillatelse

☐ Annet

Reaksjon

☐ Anmeldt av samarbeidspartner

☐ Anmeldt av SNO

☐ Ikke fremvist dokumentasjon

☐ Uavklart

Saksnummer

Annet

Bilder 0

Merknad

Overtredelsesgebyr (OTG) - faste satser

- Statens naturoppsyn kan ilegge overtredelsesgebyr til fører av motorkjøretøy eller -fartøy, som med forsett¹ eller uaktsomhet² overtrer en eller flere av følgende bestemmelser i eller i medhold av motorferdselloven:
 - a. unnlatelse av å vise fram tillatelse [...]
 - b. unnlatelse av å medbringe og vise fram utfylt kjørebok [...]
 - c. kjøring til tider på døgnet eller på særskilt angitte dager [...]
 - d. kjøring i løype til tider på døgnet eller på særskilt angitte dager [...]
 - e. kjøring i strid med regler i kommunale forskrifter [...]

1 – strpl. § 22 handlingen er tilsiktet. Hensiktsforsett, sannsynlighetsforsett og eventuelt forsett.

2 – strpl. § 23 handlingen må fravike forsvarlig opptreden og det må være grunnlag for å bebreide.

OTG etter individuell utmåling

- Ved overtredelse av andre bestemmelser [...] kan Statens naturoppsyn ilegge individuelt utmålt overtredelsesgebyr.
 - Gebyr etter denne bestemmelsen utmåles innenfor en øvre ramme på kr 10 000.
- Foreligger det flere overtredelser som alle kan avgjøres ved overtredelsesgebyr, kan disse avgjøres ved et felles overtredelsesgebyr.
- Den øvre rammen gjelder også der flere overtredelser kan avgjøres ved et felles overtredelsesgebyr.

Motorisert ferdsel i verneområder

- I nasjonalparker og andre verneområder gjelder reglene i verneforskriften for motorferdsel - i tillegg til motorferdselloven.
- Kommunen må informere søker dersom motorferdselen også krever tillatelse for kjøring i verneområdene.
- Vedtak skal i slike tilfelle først fattes etter verneforskriften jf. nml § 48 tredje ledd.
- Dette krever god samgang mellom verneområdeforvaltningen og kommunen.

OTG etter naturmangfoldloven § 74

- Øvre rammer for individuell utmåling av overtredelsesgebyr.
- Maks seks ganger folketrygdens grunnbeløp for foretak.
- Maks to ganger folketrygdens grunnbeløp for fysiske personer.
- Rammene gjelder også der flere overtredelser er begått i samme handling.

Villrein og motorferdsel

- «Totalomfanget av motorferdsel i villreinområda skal reduserast, mellom anna på anleggsvegar, landbruksvegar og i utmarka.»
- «Hovudutfordringa for villreinen er at motorkøyretøy har ei betydeleg auka rekkjevidde og kan ta seg inn i sesongbeiteområde der villreinen bør ha ro i kritiske periodar av året, slik som ettervinteren og i kalvings- og oppvekstperioden.»

Vilkårssetting

- Tre sentrale begrensninger i forvaltningens vilkårskompetanse:
 - Lex superior-prinsippet – «trinnhøydeteorien»
 - Kravet til saklig sammenheng
 - Forholdsmessighetsprinsippet
- Vid adgang til å sette vilkår som motvirker eller reduserer innvirkningen som tiltaket kan ha.

Om vilkårlære - se bl.a. Backer 1986 s. 438-54, Graver 2007 s. 286-96, Eckhoff/Smith 2010 s. 431-39

Vilkår - eksempler

Kommunen må vurdere å sette vilkår om at kjøring skal:

- Skje i et bestemt tidsrom og for et bestemt antall turer.
 - Unntaksvis kan tillatelser gis for lengre perioder, for eksempel for kjøreformål som strekker seg over flere år og som det ikke er tvil om berettigelsen av.
 - Skje til bestemte tidspunkt, for eksempel datoer, bestemte ukedager eller tidsrom på dagen.
 - Skje med en bestemt type luftfartøy.
- «Motorferdsel [...] skal foregå aktsomt og hensynsfullt [...]» mfl. § 8.

Forventninger til kommunal planlegging

- Fritidsbebyggelse utgjør et viktig næringsgrunnlag i mange kommuner.
- Tenk infrastruktur i arealplanleggingen.
- Vedtak kan ha negative konsekvenser for naturmangfold, friluftsliv, klimagassutslipp, landskap og kulturmiljø.
- Og kan gi konflikt med landbruk, reindrift og andre næringer.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

Miljø-
direktoratet